

Saksnummer	Utvalg/komite	Dato
027/2015	Fylkesrådet	26.01.2015

## Høring - utkast til ny postlov og postforskrift

### Sammendrag

Samferdselsdepartementet har sendt forslag til ny postlov og postforskrift på høring. Forslaget gjelder både fysiske posttjenester og «sikre digitale posttjenester». Fylkesråden slutter seg til departementets forslag om å innføre regulering av sikker digital posttjeneste. Tillit til sikkerheten i slik posttjeneste er avgjørende.

Dagens ordning med Posten Norge AS som eneste leveringspliktige tilbyder fungerer godt og bør beholdes. Dagens krav til 6-dagers omdeling bør bestå.

Krav om utlevering av aviser i abonnement 6 dager i uken til mottakere som ikke har annen avisdistribusjon, må være en minimumsløsning, men vil være svært lite tilfredsstillende.

Forslaget om å innskrenke enhetsporto til bare å gjelde for enkeltsendinger under 50 gram, vil føre til vesentlig høyere portokostnader i Nordland og i mange andre distrikter. Fylkesråden mener at dagens system for enhetsporto må beholdes.

Fylkesråden forutsetter at fylkeskommunen får full kompensasjon for kostnader som skyldes pålegg om transport av leveringspliktige postsendinger. Tilrettelegging for postforsending bør gjøres slik at håndtering av postsendingene ikke medfører forsinkelser i rutefremføringen.

### Bakgrunn

Samferdselsdepartementet har sendt forslag til ny postlov og postforskrift på høring med innspillsfrist 26.1.2015. Fylkeskommunen fikk avslag på sin søknad om å få utsatt fristen til etter februarvinget, men har fått utsatt fristen til etter fylkesrådets møte mandag 26.1. – mot at departementet får oversendt fylkesrådets innstilling før 26.1.

Forslaget til lov og forskrift gjelder både fysiske posttjenester og «sikre digitale posttjenester». § 4 pkt. 8 og 9 definerer

- «*sikker digital posttjeneste*: tilbud til allmennheten om digital meldingsformidling som oppfyller fastsatte krav til sikkerhet og notoritet, mot vederlag.»
- «*sikker digital postkasse*: system for tilgang til digitale meldinger som tilbys allmennheten og oppfyller fastsatte krav til sikkerhet.»

Departementets høringsnotat (11 s.), lovforslaget med merknader (63 s.) og forskriftsforslaget med merknader (21 s.) er vedlagt.

## Problemstillinger

Innledningsvis i høringsnotatet ber departementet særskilt om høringsinstansenes syn på følgende 2 forslag:

- Generell postomdeling på lørdager foreslås å ikke lenger være en leveringspliktig tjeneste (antatt besparelse for staten 400 mill. kr pr. år), men bør likevel lørdagsomdeling av aviser i områder uten eget avisdistributionsnett være leveringspliktig? (til en kostnad på 50-120 mill. kr pr. år)
- Er det på nåværende tidspunkt behov for en regulering av sikker digital posttjeneste?

I høringsnotatet ber departementet også spesielt om høringsinstansenes syn på departementets

- forslag om hjemmel til å kunne pålegge eller inngå avtale om formidling av forhåndsstemmer siste helg før lokal- og stortingsvalg.

I merknadene til lovforslaget ber departementet også om særskilte merknader til lovforslagets

- § 29 om erstatning for tap, skade og forsinkelse
- § 61 om overgangsbestemmelser.

I tillegg til de ovennevnte problemstillingene Samferdselsdepartementet spesielt eller særskilt ber om merknader til, inneholder forslaget til lov og forskrift med departementets merknader/tolkninger/presiseringer også mange andre forslag som Nordland fylkeskommune kunne kommentert i sin høringsuttalelse. Vi kan her bare vurdere noen forslag som synes viktige for Nordland og/eller som vil innebære størst endringer i forhold til dagens posttjenester.

## Vurderinger

For oversiktighetens skyld vil vi her gi vurderinger for enkelte paragrafer.

### § 6. Valg av leveringspliktig anbyder (Utdrag)

Myndigheten kan gjennom en åpen, objektiv og ikke-diskriminerende prosess inngå avtale med eller gjennom enkeltvedtak utpeke en eller flere tilbydere med ansvar for å tilby leveringspliktige posttjenester etter § 7.

Vurderes under § 61 Overgangsbestemmelser.

### § 7. Leveringspliktige posttjenester

Departementet presenterer her 2 alternativer, begge med minst én innsamling og minst én utlevering av postsendinger minst 5 dager i uken. Alternativ 1 har i tillegg følgende pkt.

4. *utlevering av aviser i abonnement seks dager i uken til mottakere som ikke har annen avisdistribusjon.*

Vi kjenner ikke til at EUs postdirektiv er til hinder for at Norge bestemmer at det for leveringspliktige posttjenester kreves inn- og utlevering av post minst 6 dager i uken. Fylkesråden mener at kravet til leveringspliktige posttjenester burde være minst 6 dager i uken i stedet for de foreslåtte minst 5 dager, men anser kravet om utlevering 6 dager i uken som viktigst. Man vil da spare kostnadene ved innsamling den 6. dagen.

I alle tilfelle må leveringspliktige posttjenester pålegges kravet om utlevering av aviser i abonnement 6 dager i uken til mottakere som ikke har annen avisdistribusjon.

#### § 9. Spesielle samfunnsplåagte oppgaver (Valg-post)

Fylkesråden er enig i forslaget om å sikre at forhåndsstemmer ved valg kommer frem tidsnok.

#### § 12. Enhetsporto

«Leveringspliktig tilbyder etter § 6 skal tilby geografisk enhetsporto for *enkeltendinger* av leveringspliktig brevpost inntil 50 gram. (vår kursivering)

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om enhetsporto, herunder fastsettelse av enhetsporto, når leveringspliktig tilbyder er utpekt etter § 6.»

Fylkesråden vil peke på at denne sterke innskrenkningen i bestemmelsen om geografisk enhetsporto vil ramme Nordland (og mange andre distrikter) hardt. Både forbrukere, næringsliv og offentlige institusjoner i Nordland vil måtte betale langt høyere porto for brevpost over 50 gram og for pakker/lettgods inntil 20 kg enn idag. Næringsliv og offentlige institusjoner i Nordland med behov for å sende mer brevpost under 50 gram enn det som er rimelig å putte i vanlige innsamlingspostkasser, vil i tillegg få høyere porto/kostnader også for slik post. Fylkesråden mener at dagens system for enhetsporto derfor må beholdes."

#### § 16. Befordringplikt (Utdrag. Gjelder bl.a. hurtigbåter og ferjer)

Myndigheten kan pålegge rutetransportselskap å ta med leveringspliktige postsendinger mot vederlag for tilbyder med leveringsplikt etter § 6. Vederlaget skal være kostnadsorientert.

De aller fleste hurtigbåtrutene og mange av fylkesvegferjerutene i Nordland drives i dag på «bruttokontrakter» der fylkeskommunen har inntektsansvaret. I løpet av 2-3 år vil alle hurtigbåtrutene og de fleste av fylkesvegferjerutene drives på bruttokontrakter. Fylkeskommunen har dermed direkte interesse av størrelsen på det kostnadsorienterte vederlaget og dermed også av valg av kostnadsorienteringsmetode.

Hurtigbåtrutene i Nordland har ca. 200 anløpssteder. I tillegg kommer de mange fylkesvegferjerutenes anløpssteder. Særlig for hurtigbåtrutene har mange av anløpsstedene få eller ingen fastboende. For å ivareta miljøet, og redusere driftskostnadene, er det derfor innført behovsanløp på flere av disse stedene. Det vil si – ingen reisende – ingen anløp. Fylkesråden forutsetter at det både for hurtigbåter og for ferjer blir brukt en kostnadsorienteringsmetode som fører til at fylkeskommunen fullt ut blir kompensert for økninger i faktiske driftsutgifter når myndighetskrav etter § 16 gjør det nødvendig å gjøre behovsanløp om til faste anløp.

Leveringspliktige postsendinger omfatter ikke bare brevpost inntil 2 kg og aviser og blad i abonnement inntil 2 kg, men også lettgods inntil 20 kg. Økende netthandel kan øke mengde lettgods vesentlig.

Fylkesråden vil peke på at det i noen tilfeller vil være tidsmessige utfordringer knyttet håndtering av postsendinger, gjerne avhengig av mengden post som skal med på en rutetur. Ferjene er ikke utstyrt/tilrettelagt eller bemannet for håndtering av stykklast/-gods. Ved postforsendelser i containere, bur, bakker eller annen mindre emballasje kreves gjerne tilrettelegging av fasiliteter til oppbevaring og håndtering.

Fartøyene er normalt ikke bemannet for å kunne håndtere større postmengder manuelt. I de

tilfeller håndtering kan løses av fartøyets bemanning må kostnadene dekkes gjennom vederlaget.

Tilrettelegging for postforsending bør også være av en slik karakter at håndtering av postsendingene kan løses innenfor tilgjengelig tid i ruteplan. Fartøyene har i utgangspunktet begrenset tid til lasting/lossing (terminaltid) på det enkelte anløpssted, og manuell håndtering av postforsendinger vil raskt kunne komme i konflikt med øvrig aktivitet på ferjedekk og således medføre forsinkelser i rutefremføringen.

Fylkesråden forutsetter at det både for ferjer og for hurtigbåter blir brukt en kostnadsorienteringsmetode som fører til at fylkeskommunen fullt ut blir kompensert for kostnader som skyldes postale behov som utløser myndighetskrav etter § 16.

#### § 29. Erstatning for tap, skade og forsinkelse

§ 29 – og den tilhørende § 30 som handler om ansvarsbegrensning i forhold til § 29 – synes ikke å ville innebære vesentlig endringer i forhold til dagens praksis.

Fylkesråden har ikke merknader til disse paragrafene.

#### § 35. Sikkerhet i digital posttjeneste

«Tilbyder skal påse at sikker digital posttjeneste oppfyller fastsatte krav til sikkerhet og at sikkerhetsnivået er tilstrekkelig til å ivareta forsvarlig informasjonssikkerhet for den enkelte sending.

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om krav til sikker digital posttjeneste.»

Fylkesråden slutter seg til departementets forslag om å innføre regulering av sikker digital posttjeneste. Dersom slik posttjeneste skal få bred tillit som virkelig sikker, og dermed kunne oppnå en slik utbredelse som Staten legger opp til bl.a. ved statlige etaters egen kommunikasjon mot publikum, er det viktig å sikre sikkerheten gjennom krav til sikkerheten.

#### § 61. Overgangsbestemmelser (Utdrag)

«Inntil det er inngått avtale med eller utpekt leveringspliktig tilbyder etter § 6, utpekes Posten Norge AS som leveringspliktig tilbyder.

Konsesjon til Posten Norge AS av 18. desember 2012 videreføres, med unntak av punkt 3.5, 3.8.1 og 3.8.2 og kapitlene 4, 5 og 6, inntil ny avtale eller vedtak som utpeker leveringspliktig tilbyder trer i kraft, eller konsesjonen på annet vis opphører. - - - «

(Nevnte unntak gjelder bl.a. Postens nåværende enerett og krav til 6 dagers omdeling.)

Fylkesråden mener at dagens ordning med Posten Norge AS som eneste leveringspliktige tilbyder fungerer godt. Bl.a. vil sikkerheten i låste postkasser (jf. identitetstyverier m.v.) måtte bli dårligere ved at flere leveringspliktige tilbydere får adgang til postkassene.

Fylkesråden mener også at kravet til 6-dagers omdeling (utlevering) ikke bør fjernes.

Med en så vel fungerende ordning for fysisk posttjeneste som vi har i dag, har det ingen hast med å utpeke en eller flere andre enn Posten Norge AS som leveringspliktig tilbyder.

Fylkesråden mener man bør ta seg tid til å gjøre grundigere utredninger før man vurderer å velge leveringpliktig(e) tilbyder(e) etter § 6.

## Konsekvenser

Fylkeskommunen søker gjennom sin høringsuttalelse å minske sannsynligheten for at fylkeskommunen ikke blir tilstrekkelig kompensert for postalt begrunnede fordyrende tiltak i drift av hurtigbåtruter og fylkesvegferjeruter. Saken har for øvrig ikke økonomiske, administrative eller personellmessige konsekvenser for Nordland fylkeskommune.

## Vedtakskompetanse

Pkt. 6.6. i reglement av oktober 2012 for delegering fra fylkestinget. Bl.a.: «Fylkesrådet kan likevel avgi uttalelse i denne type saker (bl.a. lovforslag) når tidsfrister ikke muliggjør behandling i fylkestinget.»

## Fylkesrådets innstilling til vedtak

Fylkesrådet i Nordland har fått seg forelagt Samferdselsdepartementets høringsbrev av 22.10.2014 med utkast til ny postlov og postforskrift.

1. *Ad § 7:* Fylkesrådet mener at kravet til postomdeling 6 dager i uken bør videreføres. I alle tilfelle må leveringspliktige posttjenester pålegges kravet om utlevering av aviser i abonnement 6 dager i uken til mottakere som ikke har annen avisdistribusjon, men det ville bare være en lite tilfredsstillende minimumsløsning.
2. *Ad § 9:* Fylkesrådet slutter seg til forslaget om å sikre at forhåndsstemmer ved valg kommer frem tidnok.
3. *Ad § 12:* Forslaget om å innskrenke enhetsporto til bare å gjelde for enkeltsendinger under 50 gram, vil føre til vesentlig høyere portokostnader i Nordland og i mange andre distrikter. Fylkesrådet krever at dagens system for enhetsporto beholdes.
4. *Ad § 16:* Fylkesrådet gjør spesielt oppmerksom på at en stor og raskt økende andel av hurtigbåtruter og fylkesvegferjeruter i Nordland drives på «bruttokontrakter» der fylkeskommunen har inntektsansvaret og dermed direkte interesse av det kostnadsorienterte vederlaget for pålegg om transport av leveringspliktige postsendinger. *Fylkesrådet forutsetter at det blir brukt en kostnadsorienteringsmetode som gir fylkeskommunen full kompensasjon for kostnader som skyldes postale behov utløst av myndighetskrav etter § 16. Tilrettelegging for postforsending bør gjøres slik at håndtering av postsendingene ikke medfører forsinkelser i rutefremføringen.*
5. *Ad § 35:* Fylkesrådet slutter seg til departementets forslag om å innføre regulering av sikker digital posttjeneste. Tillit til sikkerheten i slik posttjeneste er avgjørende.
6. *Ad § 61 Overgangsordning:* Fylkesrådet mener at dagens ordning med Posten Norge AS som eneste leveringspliktige tilbyder fungerer godt og bør beholdes. Departementet bør ta seg tid til å gjøre grundigere utredninger før man vurderer å

velge leveringpliktig(e) tilbyder(e) etter § 6. Fylkesrådet mener også at dagens konsesjonskrav til 6-dagers omdeling ikke bør fjernes.

Bodø den 26.01.2015  
Tove Mette Bjørkmo  
fylkesråd for samferdsel  
sign

**26.01.2015 Fylkesrådet**  
Høyre stemte imot.

**FRÅD-027/2015**  
**Vedtak**  
**Fylkesrådets innstilling vedtatt mot to stemmer**

**Vedlegg:**

<b>Tittel</b>	<b>DokID</b>
Til høring - utkast til ny postlov og postforskrift - høringsfrist: 26.01.2015	491214
Forslag til ny postlov	491312
Postforskrift	491313
Høringsnotat	491314
Postkom - høringsuttalelse	504565
Sør-Helgeland Regionråd - uttalelse om ny postlov og ny forskrift om post	511654
Uttalelse	513198